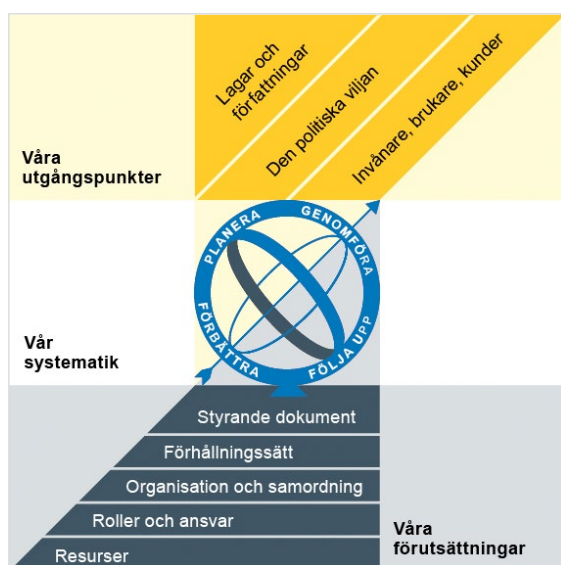

Miljö- och klimatnämndens plan för alkoholtillsyn 2025–2027

Planerande styrande dokument

[
Vision
Program
► Plan
]

Göteborgs Stads styrsystem

Utgångspunkterna för styrningen av Göteborgs Stad är lagar och författningar, den politiska viljan och stadens invånare, brukare och kunder. För att förverkliga utgångspunkterna behövs förutsättningar av olika slag. Stadens politiker har möjlighet att genom styrande dokument beskriva hur de vill realisera den politiska viljan. Inom Göteborgs Stad gäller de styrande dokument som antas av kommunfullmäktige och kommunstyrelsen. Därutöver fastställer nämnder och bolagsstyrelser egna styrande dokument för sin egen verksamhet. Kommunfullmäktiges budget är det övergripande och överordnade styrande dokumentet för Göteborgs Stads nämnder och bolagsstyrelser.

Om Göteborgs Stads styrande dokument

Göteborgs Stads styrande dokument är våra förutsättningar för att vi ska göra rätt saker på rätt sätt. De anger vad nämnder/styrelser och förvaltningar/bolag ska göra, vem som ska göra det och hur det ska göras. Styrande dokument är samlingsbegreppet för dessa dokument.

Stadens grundläggande principer såsom demokratisk grundsyn, principer om mänskliga rättigheter och icke-diskriminering omsätts i praktisk verksamhet genom att de integreras i stadens ordinarie beslutsprocesser. Beredning av och beslut om styrande dokument har en stor betydelse för förverkligandet av dessa principer i stadens verksamheter.

De styrande dokumenten ska göra det tydligt både för organisationen och för invånare, brukare, kunder, leverantörer, samarbetspartners och andra intressenter vad som förväntas av förvaltningar och bolag. De styrande dokumenten ligger till grund för att utkräva ansvar när vi inte arbetar i enlighet med vad som är beslutat.

Styrande dokument			
Kommunala föreskrifter		Planerande och reglerande styrande dokument	
Normgivning mot enskild	Riktade styrande dokument	Planerande styrande dokument	Reglerande styrande dokument

Beslutad av: Miljö- och klimatnämnden	Gäller för: Miljö- och klimatnämnden och miljöförvaltningen	Diarienummer: MKN-2024-27791	Datum och paragraf för beslutet:
Dokumentsort: Plan	Giltighetstid: 2025–2027	Senast reviderad:	Dokumentansvarig: Avdelningschef, livsmedelskontroll och tillstånd

Innehåll

1	Inledning.....	4
1.1	Syftet med denna plan	4
1.2	Vem omfattas av planen	4
1.3	Giltighetstid	4
1.4	Bakgrund.....	4
1.5	Koppling till andra styrande dokument	4
1.6	Genomförande av denna plan.....	4
1.7	Uppföljning av denna plan.....	4
1.8	Externa revisioner	4
2	Planen.....	5
2.1	Övergripande plan för verksamheten	5
2.1.1	Årsplan för tillsyn	5
2.1.2	Förebyggande tillsyn	5
2.1.3	Inre tillsyn	5
2.1.4	Yttre tillsyn.....	5
2.2	Reglering och förutsättningar	6
2.2.1	Samverkan	6
2.2.2	Befogenheter och åtgärder vid bristande efterlevnad	6
2.3	Prioritering och särskilda satsningar	7
2.3.1	Prioriteringar i tillsynen 2025-2027	7
2.4	Finansiering	7
2.5	Resurser	7
2.5.1	Kompetensförsörjning	7

1 Inledning

1.1 Syftet med denna plan

Den här planen är en beskrivning av hur miljö- och klimatnämnden uppfyller de krav på tillsyn som ställs på myndigheten utifrån alkohollagen.

1.2 Vem omfattas av planen

Denna plan gäller för miljö- och klimatnämnden och miljöförvaltningen.

1.3 Giltighetstid

Denna plan gäller för perioden 2025–2027 och revideras årligen.

1.4 Bakgrund

Alkohollagen reglerar att nämnden ska upprätta en tillsynsplan för servering av alkohol och försäljning av folköl. Planen ska ges in till länsstyrelsen.

Myndighetsuppdraget utgår från alkohollagen som syftar till att begränsa alkoholens skadeverkningar. En viktig del i detta är den tillsyn som genomförs av miljöförvaltningen. Tillsynen syftar till att kontrollera att ovan nämnda regelverk efterföljs och därmed att människor skyddas mot de skadeverkningar dessa produkter kan ge.

1.5 Koppling till andra styrande dokument

Utöver aktuell författning inom området utgör stadens och nämndens styrande dokument grunden för tillsynsplaneringen. Bland dessa dokument kan miljö- och klimatnämndens behovsutredning 2025–2027 nämnas särskilt.

1.6 Genomförande av denna plan

Denna plan konkretiseras i miljöförvaltningens interna verksamhetsplanering och genomförs i enlighet med den.

1.7 Uppföljning av denna plan

Denna plan följs upp genom nämndens uppföljnings- och årsrapporter samt genom förvaltningens löpande interna uppföljning av verksamhetsplaneringen.

1.8 Externa revisioner

Länsstyrelsen granskar tillsynen i länets kommuner. Utöver länsstyrelsen kontrollerar stadsrevisionen miljö- och klimatnämndens verksamhet och vilket innefattar tillsyn inom alkoholområdet.

2 Planen

2.1 Övergripande plan för verksamheten

2.1.1 Årsplan för tillsyn

Miljö- och klimatnämnden har tillsynsansvar för knappt 1 000 serveringsställen i kommunen. Alla serveringsställen med stadigvarande serveringstillstånd till allmänheten ska få minst ett tillsynsbesök per år. Utöver det ska tillsyn genomföras utifrån en riskbaserad prioritering som innebär att serveringsställen i krogtäta områden, serveringsställen med sena öppettider samt serveringsställen med ungdomlig publik kommer att få flera besök per år. Även serveringsställen som har återkommande anmärkningar kommer att besökas flera gånger årligen. Under 2025 uppskattas antalet tillsynsbesök till 1 300.

Alla försäljningsställen som anmält folkölsförsäljning som inte fått anmärkning vid senaste besöket får besök minst en gång vartannat år. Verksamheter som har fått anmärkning vid senaste besöket ska få besök minst en gång varje år. I många fall har verksamheterna även försäljning av tobak och nikotinprodukter. Tillsynen görs i dessa fall samlat. Under 2025 planeras tillsyn på 320 av totalt 350 försäljningsställen som anmält folkölsförsäljning.

2.1.2 Förebyggande tillsyn

Genom information, dialog och samarbete kan problem undvikas, både för den enskilde restaurangägaren och för kommunen. Vi informerar därför på vår hemsida om vad en restaurangägare behöver känna till för en säker alkoholservering. Informationen uppdateras kontinuerligt.

2.1.3 Inre tillsyn

Inre tillsyn sker löpande under året och består bland annat av kontroll av tillståndshavare genom kreditupplysningsföretag och remisshantering till andra myndigheter. Kontrollerna består bland annat av att personer med betydande inflytande (PBI) kontrolleras så att de fortsatt uppfyller kraven på vandel och ekonomiska lämpligheten. Vi bevakar även om bolag går i konkurs, om ett tillståndshavande bolag byter företrädare, marknadsföring i sociala medier, samt att restaurangrapporter lämnas in. Vi hanterar också tips från allmänheten och media.

2.1.4 Yttre tillsyn

Vid yttre tillsyn kontrolleras att verksamheternas alkoholservering sker i enlighet med serveringstillståndet och att reglerna i alkohollagen följs. Tillsyn genomförs även på serveringsställen som enbart serverar folköl samt i butiker som säljer folköl. Kontrollerna består bland annat av att serveringen av alkoholdrycker sker återhållsamt, att personer under 18 år inte serveras, att det råder ordning på serveringsstället, att berusningsgraden

inte är för hög, att serveringsansvarig person finns på plats, att mat tillhandahålls, att marknadsföringen följer alkohollagens syfte samt att serveringstider och villkor i tillståndet följs.

Vi genomför även yttre tillsyn gemensamt med Polismyndigheten och har regelbundna avstämningar med samtliga polisområden i staden. Därtill deltar vi i myndighetsgemensamma insatser, som bland annat stadens arbete mot osund konkurrens.

2.2 Reglering och förutsättningar

Tillsynsansvaret regleras i 9 kap. 2 och 3 §§ alkohollagen (2010:1622).

Enligt 9 kap. 2 § alkohollagen (2010:1622) ska kommunen upprätta en tillsynsplan för servering av alkohol och försäljning av folköl.

Kommunens möjlighet att ingripa mot en verksamhet som serverar alkohol i strid mot sitt tillstånd och gällande bestämmelser regleras i 9 kap. 17–20 §§ alkohollagen (2010:1622)

2.2.1 Samverkan

Genom samverkan med andra myndigheter och organisationer strävar nämnden efter att stärka verksamheten samt att bidra till att likrikta tillsyn i landet. Följande forum bedöms som särskilt viktiga under kommande år:

Samverkan med Polismyndigheten: Nämnden har ett delat tillsynsansvar tillsammans med Polismyndigheten i enlighet med alkohollagen. Vi har regelbundna avstämningar med samtliga polisområden där vi fångar upp objekt där vi ser att tillsyn behöver prioriteras ur ett riskperspektiv.

Samverkan mot osund konkurrens: Polismyndigheten är en av våra främsta samverkanspartners. Vi samverkar med andra avdelningar inom förvaltningen och med andra förvaltningar inom Göteborg Stad. Därtill samverkar vi också med andra myndigheter och aktörer som till exempel Skatteverket, Gränspolisen, Räddningstjänsten, Arbetsmiljöverket, Kronofogden och Ekobrottsmyndigheten.

Samverkansmöten inom storstadskommunerna: Möten hålls mellan kommunerna Göteborg, Stockholm och Malmö, dels mellan chefer, dels mellan handläggare.

Branschråd med hotell- och restaurangnäringen: För att öka samverkan mellan oss som myndighet och näringslivet kommer vi att fortsätta delta i branschrådet. Samverkan sker i huvudsak på chefsnivå.

Länsstyrelsen Västra Götaland: Vi samverkar med övriga kommuner i vårt län och Länsstyrelsen. Detta sker främst genom att vi deltar på Länsstyrelsens handläggartäffar och konferenser under året. Samverkan sker i huvudsak på handläggarnivå.

2.2.2 Befogenheter och åtgärder vid bristande efterlevnad

Allvarigare missförhållanden eller förekomst av missförhållanden kan föranleda sanktion mot serveringstillståndet enligt alkohollagen. De sanktioner som följer av alkohollagen är erinran, varning och återkallelse av serveringstillståndet.

Den som bedriver försäljning och/eller servering av folköl kan meddelas ett försäljningsförbud eller, om detta är en alltför ingripande åtgärd, en varning.

2.3 Prioritering och särskilda satsningar

Prioriteringar i tillsynen 2025–2027

För att utveckla tillsynen kommande år kommer förvaltningen särskilt att fokusera på att kompetensutveckla personalen i att utföra tillsyn samt utveckla tillsynsmetodiken i syfte att öka tillsynens effekt samt för att skapa en tydlighet mellan myndigheten och verksamheterna om tillsynens syfte och resultat.

2.4 Finansiering

Tillsynen finansieras genom årliga tillsynsavgifter.

Miljö- och klimatnämnden tar inte ut avgifter för:

- Handläggning av klagomål eller tips som visar sig vara ogrundade och inte kräver någon utredning.
- Handläggning av överklaganden av nämndens eller en överinstans beslut samt yttranden i överklagade ärenden.
- Handläggning för att svara på remisser.
- Besvara allmänna frågor och ge information.

2.5 Resurser

De resurser som behövs för kontrollen består av personal, utrustning, finansiella medel och kompetens.

För att genomföra tillsynen av serveringsställen och försäljningsställen av folköl uppskattas behovet av handläggare och inspektörer till 5 årsarbetare. Arbetet med sanktionsutredningar inklusive uppföljande tillsynsbesök beräknas kräva ytterligare 1,4 årsarbetare.

Ledningen för verksamheten består av avdelningschef och två enhetschefer.

Som stöd till ledningen finns kvalitetssamordnare vars uppgift är att stödja ledningen i arbetet med verksamhetsutveckling.

På miljöförvaltningen centralt finns tillgång till jurister, registratur, kommunikatörer, IT-personal, ekonomicontroller, arkiv, HR-specialister, verksamhets- och förvaltningscontroller.

2.5.1 Kompetensförsörjning

Alla handläggare har en högskoleutbildning som är relevant för området. Utöver detta behöver handläggarna kompetensutveckling utifrån de arbetsuppgifter vi enligt lag är

ålagda att göra, men också utifrån verksamhetens utvecklingsbehov. Under de senare åren har en stor del av de erfarna handläggarna slutat och nya handläggare rekryteras. Kompetensutvecklingen de närmaste åren behöver fokuseras på fördjupning inom lagstiftningsområdet samt tillsynsmetodik.

Eftersom det saknas högskoleutbildning som innehåller alla delar som en handläggare behöver behärska är introduktionen en viktig del för att bygga den grundläggande kompetensen. En stor del av kompetensutvecklingen genomförs internt inom enheten.

Länsstyrelsen anordnar också tillsammans med övriga länsstyrelser återkommande introduktionsutbildning för nya alkohol- och tobakshandläggare.